

B.Com III (with Credits)-Regular-Semester 2012 Sem V
Bcom355 - Commercial Law

P. Pages : 3

Time : Three Hours

GUG/W/16/2984

Max. Marks : 80

- Notes : 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

1. a) Discuss the essentials of a valid contract. 8
b) Define a contract. Enumerate different Kinds of contracts. 8

OR

- c) Distinguish between an agreement and a contract. 16
2. a) Explain the scope of the sale of Goods Act? 8
b) Distinguish between 'Sale' and "Agreement to sell" under the Indian sale of Goods Act. 8

OR

- c) Define partnership and discuss the essential elements thereof. 16
3. a) What is a negotiable instrument? State its essential features. 8
b) Define a bill of exchange and distinguish from a promissory note. 8

OR

- c) What is a consumer dispute? Who can file a complaint and under what circumstances? 16
4. a) Explain the meaning of VAT. State the importance of VAT. 8
b) State the important provisions of Maharashtra value Added Tax Act. 8

OR

- c) Discuss the provisions regarding Payment and Recovery of service Tax under the Indian Financial Act. 16
5. Answer in brief:
a) Write a note on "termination of agency". 4
b) What are the various rights of an unpaid seller. 4
c) Explain the Kinds of Endorsement. 4
d) State the computation of service Tax. 4

- सूचना :- 1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. अ) वैध प्रसंविद्याची मुलभूत तत्वे यावर चर्चा करा. 8
ब) प्रसंविद्याची परिभाषा करा. विविध प्रकारचे प्रसंविदे सांगा. 8

किंवा

- क) 'संविदे' आणि 'प्रसंविदे' यामधील फरक स्पष्ट करा. 16
2. अ) वस्तु विक्रय अधिनियमाची व्याप्ती स्पष्ट करा. 8
ब) वस्तु विक्रय अधिनियमा नुसार 'विक्रय' व 'विक्रयाचा संविदा' यात कोणता फरक आहे. 8

किंवा

- क) भागीदारीची व्याख्या करा आणि भागीदारीची मुलभूत लक्षणांची चर्चा करा. 16
3. अ) परक्राम्य विलेख म्हणजे काय? परक्राम्य विलेखाचे मुख्य वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. 8
ब) विनिमय विपत्राची व्याख्या करा. ते प्रतिज्ञा अर्थपत्र (वचन चिठ्ठी) पासून कसे वेगळे आहेत, ते स्पष्ट करा. 8

किंवा

- क) ग्राहक विवाद म्हणजे काय? तक्रार कोण करू शकतो? आणि कोणत्या परिस्थितीत तक्रार दाखल करता येईल? 16
4. अ) मूल्यवर्धित कर म्हणजे काय स्पष्ट करून त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा. 8
ब) महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियमाच्या महत्त्वाच्या तरतूदी स्पष्ट करा. 8

किंवा

- क) सेवा कराचे शोधन आणि वसूली संबंधी भारतीय वित्त अधिनियमात कोणत्या तरतूदी करण्यात आल्या आहेत याची चर्चा करा. 16
5. थोडक्यात उत्तरे लिहा.
अ) 'अभिकर्तृत्वाची समाप्ती' यावर टिपण लिहा. 4
ब) अदत्त विक्रेत्याला वस्तुसंबंधी कोणते अधिकार मिळतात. 4
क) पृष्ठांकनेचे प्रकार स्पष्ट करा. 4
ड) सेवा कराचे निर्धारण कसे करतात ते नमूद करा. 4

- सूचनाएँ :- 1. सभी पाँच प्रश्न हल करना अनिवार्य है ।
2. सभी प्रश्नों के अंक समान हैं ।

1. अ) वैध प्रसंविदा के मुलभूत तत्वों पर चर्चा कीजिये । 8
ब) प्रसंविदा की परिभाषा कीजिये । भिन्न-भिन्न प्रकारके प्रसंविदा को बतलाइये । 8

अथवा

- क) 'संविदा' और 'प्रसंविदा' इनमें अंतर स्पष्ट कीजिये । 16
2. अ) वस्तु विक्रय अधिनियमों की व्याप्ति स्पष्ट कीजिये । 8
ब) भारतीय वस्तु विक्रय अधिनियम के अंतर्गत 'विक्रय' एवं 'विक्रय का संविदा' इनमें कौन सा अंतर है । 8

अथवा

- क) भागिदारी की परिभाषा कीजिये । और भागिदारी के मुलभूत लक्षणों की चर्चा कीजिये । 16
3. अ) परक्राम्य विलेख का अर्थ बतलाईये । परक्राम्य विलेख की मुख्य विशेषताये स्पष्ट कीजिये । 8
ब) विनिमय विपत्र की परिभाषा कीजिये । वह प्रतिज्ञा अर्थपत्र (वचन चिठ्ठी) से कैसे अलग है, ये स्पष्ट कीजिये । 8

अथवा

- क) ग्राहक विवाद याने क्या? तक्रार कोन कर सकता है? और कौन सी परिस्थिति में तक्रार दाखल कर सकते हैं? 16
4. अ) मूल्यवर्धित कर का आशय स्पष्ट कीजिये । एवं उसके महत्त्व को नमूद कीजिये । 8
ब) महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम के महत्त्वपूर्ण तरतूदी को स्पष्ट कीजिये । 8

अथवा

- क) सेवा करों के शोधन एवं वसूली बाबत भारतीय वित्त अधिनियम के अंतर्गत कोणसी तरतूदी की गई हैं। इस की चर्चा कीजिये । 16
5. संक्षिप्त में उत्तर लिखिये ।
अ) 'अभिकर्तृत्वोकी समाप्ती' पर टिपण लिखिये । 4
ब) अदत्त विक्रेता को वस्तु की बिक्री संबंधी कोण से अधिकार मिलते हैं । 4
क) पृष्ठांकण के प्रकार स्पष्ट कीजिये । 4
ड) सेवा करों का निर्धारण कैसे किया जाता है। स्पष्ट कीजिये । 4

munotes.in